

Kongregacja Generalna 4 - 9 października 2023 r.

Komunia, która promieniuje

Wprowadzenie do modułu 2

Kard. Jean-Claude Hollerich

Sprawozdawca generalny

Dzień dobry wszystkim i witamy ponownie w naszej Sali po przerwie, która pozwoliła nam świętować niedzielę. Dzięki porannej Mszy Świętej mogliśmy delektować się bogactwem jednego z obrzędów naszego jedyne i wieloaspektowego Kościoła i w ten sposób weszliśmy w drugi moduł naszej pracy, związany z sekcją B1 *Instrumentum laboris*.

W pierwszym module ponownie połączyliśmy się z doświadczeniem "wspólnej podróży" Ludu Bożego w ciągu ostatnich dwóch lat. Pracowaliśmy nad wyostreniem wizji Kościoła synodalnego. W drugim module zajmujemy się pierwszym z trzech pytań, które wyłoniły się ze słuchania Ludu Bożego i na które to Zgromadzenie jest wezwane do rozeznania. Nie zapominajmy jednak o pierwszym module. Aby nie zatracić sensu tego, co robimy, musimy umieścić pracę najbliższych dni - która doprowadzi nas do konfrontacji z konkretnymi i konkretnymi pytaniami - w horyzoncie pracy podjętej między ostatnią środą a sobotą. Z pierwszego modułu wynosimy drugi owoc, który jest równie ważny. Zdobyliśmy doświadczenie w posługiwaniu się metodologią Rozmowy w Duchu i dzięki temu możemy poczuć się swobodniej w sposobie chodzenia razem, który będziemy nadal praktykować. Przede wszystkim zaczęliśmy nawiązywać relacje i budować więzi. Zaczęliśmy przechodzić od "ja" do "my". W tym module skład grup "*Circuli Minores*" [małych grup] zmienia się, ale jesteśmy zaproszeni do kontynuowania współpracy w atmosferze minionych dni. Jeszcze raz dziękuję moderatorom za ich pracę.

To wprowadzenie do drugiego modułu łączy w sobie kilka głosów: za chwilę oddam głos o. Timothy'emu Radcliffe'owi OP i prof. Annie Rowlands, którzy przedstawią nam przegląd tematu modułu 2, odpowiednio z perspektywy biblijno-duchowej i teologicznej. Dziękuję im za ich gotowość do pomocy w rozpoczęciu pracy w ciągu najbliższych kilku dni. Następnie wygłoszone zostaną trzy świadectwa członków zgromadzenia, którzy podzielą się doświadczeniami swoich lokalnych Kościołów związanymi z tematem naszego modułu.

Nadszedł jednak czas, by zająć się tematem Modułu 2. Jeśli twój umysł działa podobnie jak mój, kiedy czytasz wiele pytań w arkuszach roboczych sekcji B1 *Instrumentum laboris*, możesz uznać za pomocne skupienie się najpierw na tytule "Komunia, która promieniuje", a jeszcze bardziej na pytaniu, które zaraz po nim następuje: "Jak być pełniejszym znakiem i narzędziem zjednoczenia z Bogiem i

jedności rodzaju ludzkiego?". Jest to priorytetowa kwestia wynikająca z procesu synodalnego, która może pomóc nam odnaleźć kierunek w naszych dyskusjach podczas Modułu 2.

Jesteśmy najpierw w komunii z Bogiem, Ojcem, Synem i Duchem Świętym. Trójca Święta jest podstawą wszelkiej komunii. Trójjedyny Bóg stworzył ludzkość, każdego człowieka; a ten Bóg, który jest miłością, kocha całe stworzenie, każde pojedyncze istnienie i każdego człowieka w szczególny sposób. Miłość Boga jest tak wielka, że Jego zbawcza moc jest sposobem, w jaki Jego miłość się objawia. Jako Kościół, jako Lud Boży, uczestniczymy w tej dynamice zbawienia. W tej dynamice leżą fundamenty jedności ludzkości.

Osobista historia każdego z nas i wielość naszych ludzkich doświadczeń, zebranych w sposób synodalny, pomaga nam lepiej zrozumieć pytania, które stawia sekcja B1 *Instrumentum laboris*, i spróbować znaleźć na nie odpowiedzi.

Pozwólcie, że podzielę się jednym z takich doświadczeń. Zdarzyło mi się wysłuchać historii rodziny, która przeprowadziła się z Afryki do kraju europejskiego. Bardzo trudno było im znaleźć parafię, w której mogliby żyć wiarą. Parafia katolicka, do której najpierw uczęszczali, była parafią ludzi uczęszczających do kościoła, ale wspólnota nie oferowała głębszego poczucia komunii. Byli źle widziani, ponieważ mieli inne zwyczaje religijne. Czuli się wykluczeni. Znaleźli wspólnotę metodystów, gdzie zostali przyjęci, otrzymali konkretną pomoc w stawianiu pierwszych kroków w nowym kraju. Przede wszystkim zostali powitani jako bracia i siostry, a nie jako podmiot działań charytatywnych, nie byli po prostu środkiem dla ludzi, którzy chcą czynić dobro. Zostali zaakceptowani jako bliźni ludzie, idący razem. Kiedy usłyszałem to świadectwo, pomyślałem o moim własnym kraju, o moim własnym Kościele. Prawdopodobnie wydarzyłoby się to samo, z wyjątkiem tego, że nie mamy Kościoła Metodystów, który by ich przyjął.

Wszyscy są zaproszeni do bycia częścią Kościoła. Podczas Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie papież Franciszek powtórzył słowa "*todos... todos*". A w homilii podczas Mszy św. otwierającej nasze Zgromadzenie: "*tutti... tutti*". W głębokiej komunii ze swoim Ojcem poprzez Ducha Świętego, Jezus rozszerzył tę komunie na wszystkich grzeszników. Czy jesteśmy gotowi zrobić to samo? Czy jesteśmy gotowi zrobić to z grupami, które mogą nas irytować, ponieważ ich sposób bycia może wydawać się zagrażać naszej tożsamości? *Todos... tutti...* Jeśli będziemy postępować jak Jezus, będziemy świadczyć o Bożej miłości do świata. Jeśli tego nie zrobimy, będziemy wyglądać jak grupa osób, która za wszelką cenę broni własnej tożsamości.

Co to oznacza dla ekumenizmu? Jak możemy żyć naszą katolicką wiarą w taki sposób, aby głęboka komunie, którą odczuwaliśmy podczas modlitewnego czuwania przed naszymi rekolekcjami, nie była pięknym wyjątkiem, ale stała się zwyczajną rzeczywistością? Jak możemy żyć naszą wiarą głęboko w naszej własnej kulturze, nie

zamykając się na ludzi z innych kultur? Jak możemy zaangażować się wraz z kobietami i mężczyznami z innych tradycji wiary w sprawiedliwość, pokój i integralną ekologię?

Jest to przykład tego, o co chodzi w Module 2. Musimy myśleć, musimy się zastanawiać, ale nasza refleksja nie powinna przybierać formy traktatu teologicznego czy socjologicznego. Musimy zacząć od konkretnych doświadczeń, naszych osobistych, a przede wszystkim od zbiorowego doświadczenia Ludu Bożego, który przemówił w fazie słuchania.

Pozwolę sobie jeszcze przez chwilę pokrótce omówić etapy tego modułu. Dziś po południu i jutro rano będziemy pracować w *Circuli Minores*, zgodnie z metodą wspólnotowego rozeznawania inspirowanego rozmową w Duchu, którą już przećwiczyliśmy. Słuchamy siebie nawzajem, słuchamy Ducha, zaczniemy opracowywać raport grupy i przygotowywać przemówienie, które sprawozdawca odczyta na zgromadzeniu, koncentrując się na punktach, które twoja grupa chce przedstawić zgromadzeniu, aby pogłębić wspólne rozeznanie.

Jest też coś nowego: zmienił się skład grup. Zdałeś sobie z tego sprawę w momencie, gdy usiadłeś przy swoim stole. Tym razem grupy zostały utworzone w oparciu o preferencje językowe i tematyczne. W miarę możliwości podążaliśmy za wyborami dokonanymi przez uczestników. W przeciwieństwie do pierwszego modułu, grupy nie podążają tą samą ścieżką, ale każda z nich zajmuje się tylko jednym z pięciu arkuszy roboczych, które *Instrumentum laboris* określa w sekcji B1. Nie zamieszkujemy jednak różnych planet. Jak wyjaśnia samo *Instrumentum laboris*: "Istnieją oczywiście punkty styeczne i pewne nakładanie się arkuszy roboczych. [...] podkreśla to bogatą sieć wzajemnych powiązań między poruszonymi tematami". Tak więc możemy wyobrazić sobie pięć arkuszy roboczych jako różne perspektywy, z których można podejść do podstawowego pytania naszego modułu, zawartego w tytule, o którym wspomniałem na początku: "Jak być pełniejszym znakiem i narzędziem zjednoczenia z Bogiem i jedności rodzaju ludzkiego?".

W różnych kontekstach pytanie to ma różny wydźwięk. Wielość śladów pomaga wydobyć te rezonanse na powierzchnię, pozwalając każdemu z nas zaoferować wkład zakorzeniony w szczególnej perspektywie Kościoła lokalnego, z którego pochodzi. Co więcej, różnorodność lokalnych kontekstów znajduje również miejsce w poszczególnych arkuszach roboczych. Każdy z nich koncentruje się na "pytaniu do rozeznania", którym powinna zająć się grupa. Inne pytania, które można znaleźć w arkuszu roboczym, są zakorzenione w tym, co zostało zebrane podczas fazy słuchania. Dają one wyraz konkretnym obszarom, w których pytanie o rozeznanie przybiera różne formy w poszczególnych regionach. Pomaga nam to uniknąć mówienia jedynie ogólnikami. Zawierają one obraz i troski Ludu Bożego. Celem pracy grupowej nie jest jednak zajmowanie się każdym z tych bardziej szczegółowych pytań po kolei. Różnorodność refleksji nad arkuszami roboczymi i specyfika każdej grupy sprawią, że nasza dyskusja będzie jeszcze bogatsza. Dlatego w module 2, podobnie jak w innych

częściach sekcji B, które nastąpią później, będziemy mieli trzy kongregacje generalne, czyli trzy półdniowe, a nie tylko dwa, aby wysłuchać komunikatów *Circuli Minores* i wolnych wypowiedzi.

Zapraszam teraz do zabrania głosu o. Timothy'ego Radcliffe'a OP, a następnie profesor Annę Rowlands. Przerwa na ciszę, która nastąpi po każdym z ich wystąpień, zachęci nas do pogłębionego słuchania. Nie prosimy ich o sugestie ani gotowe odpowiedzi, ani też o wykonanie pracy za nas. Oczekujemy raczej, że rozjaśnią duchowy i teologiczny horyzont, w którym znajdują się kwestie, do których podjęcia jesteśmy wezwani, i dostarczą nam bodźców, które pomogą nam skonstruować język, za pomocą którego możemy się do nich odnieść.